

САНХА ОЛОХ

ТАВЬЛАТ
1992 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 ХҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 92 (7321) • 1992 жыл. Атырдах айын 1 күнө. Суббота • Сыаната 80 харчы

Оттоонун-92 ЭРБЭНИН СЫТТААХ АЛААСТАР

Нураан күнээр тураннар дьон барахсан хөдүбатан араахат. Үүнүү да араас. Уу хоммут кытыкы нам тал уонна үрэх өгөрдөөх унаты сытар бөрт сининь. тас сирдэр син мээно үүмүгүтэр. Онон ордун моол ичүүттар шибинилэрэ, бутуулара ырааппыт. Ити кыянык ардактар өлгөхтөрө. Абалаах. эрдэ соғус түспүт буолбөхтатарын!

Уһунуук курааннан, аһына туран улахан алаастар ону ону билиммэтэхтэр. Оносоор үрэх сирдэр хордоһосторо. көм кыянык хөдүбалара эбиллбөхтэр. Ол өлөс көрүүтэ да харааха бырабылар. Ааһа истааха даһаны сир-уот көстүүтэ онуук агы-агы бипр тэпэ суох. Күһүгүтүү быһытыбыт алаастар эбэтэр күөбүнүн долгусут сыһыалар. бипр тэп үүнүүдээх баһыналар.

Чакыр арэндий предприниметин отчуутара т түспүттэрэ сүрдээх. Оносоор Таатта аһар алаастара мэлитэн кыһыппыттар. «Хазинаһытын да аахсан ылыбат эрбэнигэр табыллыныт. Манньа чордоон былаан да ууолара саарбах». — дин көрөөдөр эвенотар отчуутара.

Кыдык, син хомунан-сөхсүнэн үс сайынтан ордорбонко үлэтирбэ баһаарыммыт дьону ордук саабыккын. Үлэ бастагы түмүктэрэ үөрдүбөттөр. От айын 6.7 чыдылаларыттан онно түрбүт эвенотар үүрбөтчө хөкүтэ 77 тонна кыбыллыахтар. Тэрэ-иниригэр, эвенотары аттаран туруорууга даһаны баһыар суох. Кыахтарынан үлэтиллэр. Бу дьобус предприятие алта эвеноту туруордотуттан миэстэһэ үлэ оттуур, ону таһынан бипр эвеноту Булууга 230 тонна, икки эвеноту Ноотарыга 270 тонна былааннаах түспүттэр. Ноотарыларга кырдыаастар эвенотарын совет председатели Е. К. Еремеев салаһан илдьибит. Ити кинилэр былааннара дьобус — 70 тонна. Сүрүн эвенотара Н. С. Савиновтаах кыяа — 200 тонна. Атыттар, миэстэһэчилэр да былааннара 180, 200 тоннаттан түспүтүк тиздиллибит. Ол онугар маннаабыларга сирдэрэ кыятыллыбит. Холобур, то-лору механизациялаах К. К. Адамов быһыл икки эвеноту маршрутунан сыдыахтаах. Сүрүн араа алаастарын бүтэрэн баран, быларыын бипр эвеноту сабылаабыт. Бэрэ үрэдэр киириэхтээх. Оттон икки трактордаах көлөн-илиннэн оттуур М. Е. Филиппов эвенотугар Алчыттай Эбэ дин 70-ча гектардаах албөх сыллаах от ыһылаах сирдэрин эбни ападыттар. Аны Хондуга үһүс эвенотара — А. И. Андреевтаах бааллар. Бу да баттаамалаах сирдэрин үүнүүтэ хоһул соғус буолбүт. Итилерин 20-ча хөкүтүнүн бүтүөн Миньиналэа, иккис, сүрүн маршруттаах сирдэрингэр көспүттэр. Онон хаалбыт эвенотар са-һыны ордорбонко үлэтир сиринэн-уотунан сөптөөх-түк таачылыдыттар. К. К. Адамовтаах өсө 100-чэ гектар күөх ыһылаах баһыналарын эмиз сыдыахтаахтар. Онон 300-400 тонна курдук оту, күөх маасса үүнүүтүн ылар сорудахтаахтар.

Эвеноту өхсөбүчүлэрин «Сибия» дин 40-ча гектардаах албөх сыллаах от ыһылаах сирдэрингэр көспүт. Балачча кыяа сирин өвүстэрбиттэр эрээр. бипр сабырдыктаах от көстүбөт, эргичи эрбэнининэн порон сытар. «Манна бүгүн көлөһүт, Оттон мэл-лиддибит. Көрөргүт курдук, бу туох баарынан ыла-быт. Кэбифөөчүлэр тилэх баттаһан аһаллар. Ийи тохтуура суох», — дин Уус Алдантан төрүттээх, манна күтүөт буолан олохсуйбүт А. В. Шираев. Бэйэтэ шофер, сварник идэлээх эбит. Кини Т-16 трактор баагытар сиростной өхсөрү өлөрдөн үлэстэр. Манньагы баһырабыттар, ханьа да сылларын түһиналлар үһү. Иккис өхсөрү С. Н. Никонен МТЗ тракторынан сыдыар. Бу үлэһэ дой-дулаах, опытовх кийи кини старшай эбит. «Былы-рын бу сирбиттэн үүнүүнү эмиз ылыбатахпыт.

Быһыл көм эрбэниинээх», — дин кийи буолла.

Атыттарын онолох-чоғолох алаастары, тизкир-лөөкүр тыалары кэрийбөхтүн түһэн баран булабыт. Ол тухары бу эвеноту сүрүн маршруттаах сирдэрин балачча көрбөхтөөтүбүт. Манна бипр дьэбэлээх. Ол курдук эвеноту рулоннаан «кэбифэр» идэни баһылаабыт. Бүтэрэн ааспыт алаастарыт итинна-манна төгүрүк-төгүрүк оттор рулоннара таһмалаабыт буолан иһэр. Бипр динилэрэ 250 кг үһү. Кыһын ман-нык хас бипрдин рулонун 40-ча сүөһүгэ аһаан күтүгэ бипрда угалларын этэллэр. Быларыын ыһаһынын 300 кг ылыгытара хорун ахталлар. Бипр манньа бөкүтүк рулонунан күтүгэ 60-ча сүөһүнү аһаах диятэххэ, кырдык астыга суох буолуу. «Дьиннээх ыһаһына хас эбита буолла. Араастаан этэллэр. Төһө дини кээмэйдэн ыһаллара быраап. Быһыл ити 250 дитилэр», — дин эвенотойдара, бэйэтэ рулон-най агрегатка сыдыар Константин Константинович.

Итинни быһа баттаан көспүт курдук төгүтүк-бөкүтүк рулоннарын эвеноту 30-ча тоннааммыт. Бу көлбүт Тозумаларыгар ити күн 18 рулоннааммыттар этэ. Субуулар дияхтээн, син кыяа сиртэн муһуу-луһар даһаны, кийи мыһынар убаһас. «Эвеноту ба-һыабит. Бипр тонна от расценката 600 солк. быһыл-дыбыта. Ол кыра. Аһахытын да толуйбат үлэ буол-су, бу сыанна», — динилэр отчууттар.

Икки трактордаах көлө-элин эвенотунан аабыллар М. Е. Филипповтаах даһаны эмиз итинни толкуй-даахтар. Кинилэр кыяа бастагы сүөртөөх тонна от-торо 1200 солк. көрүлүбүт. Ийилэр тонналарга 2700 солк. Михаил Егоровичтаах сирдэрин килэччи өхсөр соруктаахтар. Онон илин хотурун эмиз ту-һанары практикалабыттар. Отууналарыгар илин расценкатынан аахсарга салааталарыгар туруорсубут-тар. Ол өһөнүөх курдук эрээр, суоттаһына, была-лаһына хайдах буолара муһаардар. Манна аага 12 кийи үлэтиригэр үлэ өсүөлө өдөтө эбит. Онон үлэни күдүмүстээр эвенотой эбни бипр ий-һини көрдөөбүтүн, өсө икки өсүөлүн сааа бүтэр-бүттэри ыһаһынар санаата алдына сырыттарына түбөһөбит. «Бу бийиги маршрутунан — Собуруу Тааттанан быларыын 270-ча тоннагы ылыппыт. Быһыл 180 тоннабытын ыларбыт саарбах. Трактор холостуйга үлэтир. От кытаас буолан бастарыга да кэлэрэ арылах. Муһуу ситэн иһэр. От суох. Үрдэ саһарбыта ардактар да кэнидэригэр тулар. көмөтө. Хаама сыдыабыт. Манньа үс сайын үлэ-лээх диятэххэ, кийи эрэ санаата алдынар», — мунга-тыһар эвенотой.

Предприятие ити тарийбит эвенотарыгар 1080 тоннага былаан тиздилбит. Көһөн оттоочулары кил-лэрэн Оттон 1280-ча сүөһүтэ, 800-чэ сыгыга ити бөрт көмчи сорудуу. Итинтэн аны эбни толобуруу уонна быларыын сыт тахсыагы чааһындартан оту-нэ ыһынын көбүрүтэр буоллаха, букатын кыч-кылар. Совхоз дирекцията да ону била-көрө олорор. Ол да иһин эбни күөх маассаны ыһынарга, туорах-таах куьтуралартан 200 гектарыт оттуу хомуйарга атын эбни аһыдыты соғотуонналарга сорох суһал дьаһаллары көрүнө-хайына сатыыра балла.

Кырдык, от суох. Миэстэһэ отчууттар баары этэл-лар. Суох аата суох. Ол да кыһнар эвенотар сирин хааларбака моһуһаллар. Сүрүн дырыктара ол Кинилэр сирдээх мунгатыһылар кэлин тилэбэр бийрэхэ эмиз бэрлэлэр. Били бастаан угаа көлөн иһин көрөн бөрүмүһү саһаабыт хойуу бугууларбы-тыттан ханньа эмэ эрэл кыһа да хаалбата. Ол дияхтээн, этэргэ дини, «погоданы» өгөрбөт эбитин өсө төгүл итэйдидит.

С. СМЕРНИКОВА.

номөлөһөбүт. Сэмэй да буоллар Япония арытыт олохтоохторуттан эрдэни кытта» дин сурунтардаах-тар. Атын дойдуларга Са-

ха сире баарын билэлэ-риттэн уонна өйөһөр-уба-һар дьонкордоммуттарыт-тан сыланнар астыналлар.

Н. МОНАСТЫРЕВ.

МУГУДАЙТАН СОНУННАР

Төһөй төһөһөн С. С. Смирников председатели В. В. Смирников чааһындарта-барыта 1200 гектар сир түтүтүлүбүтүн ту-һунан көспүт. Төрүт олохтоох 351 кийи баар. Оттон Төһөһөн төрүт-тээх өрөһүн киниттэн 200 Маралайыттан 150 кийи эмиз оттуур сиргэ наадылаллар. Сир тийбэ-титтэ күһэлэн олохтоох хас бипрдин кийиэхэ 2-лин, атын сиргэ өлөрөөч-чуларга 1-дин гектар, ону таһынан сэрин кыттын-лаахтарыгар, көһөрүүгө

сыйдыбыттарга 3-түү гектар сир тийснбит. Х. Х. Х. Маралайы бөһүөлэгэр таас варианныан квар-талыай котельнай туулу-лар, Онон МР-2Т марна-лаах чоғунан оттуулар 6 котел туруога. Кэлин газ конденсатынан оттуу-лар буолуога, Онон Ма-ралайы бөһүөлөгүн бү-түнүү хааччылар кыах-таһыага. Субу көсөл-лээх объекти С. С. Мака-ров салаһааччылаах би-ригэһэ тутар. Н. МОНАСТЫРЕВ.

ӨРӨМҮӨНҮ УРУТАТАН

Быһыл кыстыкка ба-лэм уратылардаах. Аас-пыт өртүгэр бары объек-тары сөхсөхтөр көрөр-кө-төр буоллактарына, аны ийиллээх баар олох-дыаһах өгөһөрө сельсо-веттар балансарыгар, олохтоох дьаһалтага ба-рыллылар. Онук да буо-лан, сыһын эбни ула-рыһар. Миэстэһэ ол өр-дүк балла, Холобур, то-һө даһаны оттоонун үлэ-ти кыттын иһик. Алаһар сельсоветын исполкомун быһаарытынан, манна бары государственнай та-рияталар аны кыһын-гы-га баллаһынан өрөмүөн үлэтирин урутаттылар.

Ол курдук, Алаһарда-гы участковой баллаһа (врач З. С. Пестрикова) корпус иһинээһи өрөмү-ө

В. АЛАГАРСКАЯ.

ФЕРМЕР КЭРГЭНИГЭР ҮЧҮГЭЙ ИДЭЛЭР

Брянский уобалас. Тая сирдэрингэр үлэтир спе-циально баһылыр сыланнар кыргыттар уонна уолаттар Трубоческайдаа-гы аграрнай-техническай лицейгэ түөрт сыл үөрэ-нэллэр. Уолаттар, кини-китин фермердар, техни-каны салаһыны, араас массыналлары өрөмүөн-нээһини, агротехничес-кай үгэстэри баһылыл-лар. Оттон кыргыттар бухгалтер, кондитер-по-вардар идэлэрин ыла-лар. Манна бипр эбэтэр хас даһаны идэни тэти-нэн баһылааха соһ. Ол барыта бэйэтэн туулу-таах. Муударай препода-вателлэр хойукутун ман-нык көмөлөһөччүтүр фермерскай хаһаайысты-баларга араас зарымыл-ры, суоттаһыһыны ба-һыларга сатаан өгөрөр буолуохтаахтарыт, онон фер-мер кэргэниригэр ко-мөлөһөхтөөхтөрүн өтө-көрбүттэр. Барытарын итинни дьылда күүһүтэ буолуо даһаны, үчүтэй идэ хаһан да хаалбат.

Синимона информати-ка начальнай курсун бух-галтер буолуохтаах кыр-гыттарга лицей препода-вателэ Владимир Михай-лович Колосов ытар. Л. Свердлов фотота (ИТАР—ССТА).

ГУМАНИТАРНАЙ КӨМӨ

Субу күнүгэ Сылан тарнай көмө быһытынан сельскай Сэбиеттэр аа-хас да дьаһык бородуунта дырысталан Япония «Кы-кэллэ. Баһылыналар, ик-кис кэриэһиттэн» гумани-таригэр «Ис сүрэхпиттэн

♦ Советтар түбүктэрэ ♦

КЫРА „ОРОЙУОННАР“ ҮЛЭЛЭРЭ

—Микрорайон салаааччылары тутуун даярык, тапалларый?—дизе Чуралчы селсый Сабиятин председателин Н. С. Ийковтан мыйтык.

—Сайын манайгы атырдах ыраахтардыкы кыттыбыт буоллахтарына, би. лисин сир дууһанан түөтүнүгү үлэлэһэ сыл. дыаллар. Ийиһиниэ уу. нан хатчылыгытын хонтуруоллуулар.—дизе Николай Семенович.

Бу үлэлэр хайдах толорулан илэлэрин би. лэри микрорайоннар салаааччыларын көрсөн кэпсэтиим. Бастагы микрорайон салаааччыга Герасим Степанович Платонов маннан кэпсир.

—Сир үлэрин бо. луруулар комиссияны кытта үлэлэһэн 5 зонада араарыллан, сүөһүлээх дьонго дууһанан би. рдн гектар сир үлэрдит. Быйыл от үүмүтэбэ биллэр. Онон сылбыт дьон дьон сирдээх биллэр. Соххотар сирбит, кытык сирдэрин биэрбитэрин түмүгү сүрдээх му. пахтык үлэлэтибит. Мэл. дьэһэн ийиһиниэ сирит. тэн Барылык салаата. Буор уура, Уруу уура дьоноттон илбэттар ыраа. ҕарсаталлар. Ийиһиниэ, олох билбэт сирдэрингэр түбүктэтэрэ дин. Үүмүт. тэх сирдээхтэр өрөмүөн. үүр.техническай пред. приятиэ элэнтүн чидиэ. лэрин кытта кэпсэти б. лаларыгар отуулаарыгар Чымыраайта ыстатыбыт, икки трактордаахтар. онон сир буолалларынан оттонохтара.

Сир зона уонсай му. ньааһынан түөһүннэйт. Сөпсөспөт түбүктэлэрингэр сиппэс фондаттан сир комиссияны нөүгө бы. ларабыт. Сорохтор хаан. да тиксирбэт сирдэрингэр түбүк сүргэлэрэ көт. дүлүн ыраастана, күрүө. лэнэ сылдьаллар.

—Герасим Степанович, мин микрорайонка үү. нан хааччылыгыт хай. даайы? —Дьэ ити араастаах. Холбоһо, «Агрпромстрой» МПМК та бэйэтин үлэйт. тэригэр сыанатын ана. ыгар байар. Дьэ уот уонна коммунальнай ха. баайыстыба холбоһугун

уонна район водостояры сайыарылыан ууну эмиэ таһаллар. Ардактар тү. сэтхэриниэ илаллар эмиэ колхуотуулар ылааллар.

Быйыс микрорайонму. тутар 74934 нүөмүрдээх сөт аһаллыбыта. Сел. совет өлүү харчыбытын биэрбэккэ олорор. Онон хаанын да үлэни ыстар үбэ суох олоробут. Кули. лария иониниэ таас тро. туар онорторбүтүм да, харчытын үлэһиттэригэр төлүү илэтин.

Олорор дьылларын өр. мүннэтэргэ туруорсааччы. лар элбэхтэр. Д. Т. Фо. мина олорор икки кварти. раллаах дьэтин бөһтө өрөмүөнүүр. Дьэ уот уонна коммунальнай ха. баайыстыба холбоһуга ма. тырбайаһынан хааччылар уонна туох үлэни ыстаты. тар хаһаайы төлүүр.

—Герасим Степанович, бу үлэлэр хамнас төлөнөр дуо?

—Балтаран тыһымичэ аккылааттаахпыт. Үлэ эл. бэх. Ийиһаллаахтар ти. бисин быспанка кэтэ ту. раллар, ону кыах тийа. ринэн быһаара сатыбыт. Үһүс микрорайон ул. раллоочунай А. П. Дь. тиниэ бэрт уһунуу эи. мэрэтинэн көрсөбүн. Ий. ниэхэ эмиэ итинник ха. бааннаах боһуруостары биэрэбин.

—Сирбитин улахан ай. дааннаах түгэттибит. Аэросъемка үбүттэн тү. лэрин онорбут картаты. гар сирбит иэна улаатан биэрэр эбит. Сорохтор мас. кэрдит дэлэһиэ түбэ. лэнэлэтилар. Түүһүгэ 100 гектардаах дьон биэрбит сирдэрингэр хара талах са. ба үүнэи, оттоно сирэ бу. лулох курдук. Сэбнэт онтон атын сирэ суох, ону хаймай.—дизе бар. ныйыр эр Андрей Па. лович.

Иккис микрорайон са. лэһиниэ мин кварталла. рын, ардаа баһы уонна «Сельхозтехника» то. мторун хабар. Манна «Ком. мунаэнерго», «Сельэнерго», «Агротех», «Якутводме. диорация» МПМК-тын кур. дук улахан тэрилтэлэр киирсэллэр. Микрорайон салаааччытынан Н. В. Оксешников аһамыт. Манна республика тыатын

сирин спортсменнарын IV оонньууларын көрсө ыраа. ҕарды үлэ ыстатыбыт. Оттон билэтин, сир эмиэ атытарга курдук, сир ай. даана. Сорохтор олох да. дааны мамматтар, ону сир түгэтэр комиссияга туруорса сатыллар. Ба. радаттан уонна Уорбат. тан биэрбит сирдэрин тү. гэттигэр.

—Депутаттар нөүгө кыамаат ыалларга көмө олорор санаалаахпыт. Итиниэ аһаи үбү хон. ҕарга тарилта салааач. чыларын кытта кэпсэтин барыта. Ону утарбаттар. Күһүн оттоо мас тэрий. ҕигэр көмө оноруохтут. Солбуйааччы Министр Петр Николаевич улахан. ник көмөлөһөр. Дьон кы. балдаһын таба сыаналыыр.—дизе Николай Василье. вич.—Сотору Сэтээл ту. муһун ыалларыгар ут. диниэтин тэрдэххит. мин уулуссарыбытын сирдэргэ үлэһиэххит. Оһо смета онорон Урдү. ку Сабияка туруорсабыт. Кварталларга теплотрасса ба. даналарын ууттаттарин. та көмөлөстүбүт. Уруксу «Сельхозтехника» хаал. лар, быт тирэ буур тиһин. албаһа алдытта, ону ол. дьэбэккэ туруулаһан үлэ. лэтибит. Уу баһытын тэригэ салаааччыларын нөүгө хонтуруоллуубут. Эт-үт комбинатын, «Якут. водмехорация» МПМК-тын, дьэ уот уонна коммуна. льнай хаһаайыстыба хол. боһугун массыаналара сы. Һыарылыбытара, ону тэ. нэ сулуу тутар-өрөмүөн. нүүр хозрасчетнай уча. с. та уонна «Агротех» по. довостара эбилиһинилэр.

—Үлэлэр туох ыраах. тары көрсөбүн?

—Ырааппыт, статус. лут чуолһаһана илик. Ыстардаппылар энтн ба. лаһааннаа оноруулар буоллар. Үлэлэр үтүрүй. тэрибин. Ол курдук, 100 класны кытта үлэһиттэ. элбэх бириэмэ наада. Онон соло да суох курдук. Оһөтүн таба тэрийдэх. ха үлэлэтиэххэ бу тэри. Һи үтүгэй оруттэрдээх буолуон төл эбит. Манна олохтоохтор байлара күү. с. көмө. өйбүл буолаллара наада.

Н. МОНАСТЫРЕВ.

Соторутааһыта Саха Рес. публикатын үөрэххэ ми. нистерствотун сүрүн спе. циалиһа Н. П. Кондратьев бийиңи оройуонмут оску. лаларын көрө сыратта. Кипини көрсөн кытастык. кэпсэтибит.

—Петр Петрович, эи. туох сыллаах-сорукут. ах

сүбэ муһууахха билһин. нэригэр туруйу. Онон «бил. бэтэххэ» кэпсэтиэххэ» дьиргэ төрүөт суох.

Уураах бастагы мууу. Һар «урут соххотар бас. билһилэригэр сылдыбыт үлэһиһиһааһа уонна ча. б. дьиргэ, профилынай, пионерскай лааһырдар би.

Оскуола олоҕо: бэһис чиеппэр КИМ ХАЙДАХ ДЬАҤАНАРЫТТАН

сылдыаһын? Сорукут си. тиетин дуо?

—Мин үөрэх министр. ствоттар үөрэнээччи са. Һынгы сыһыалаһынан дьарыктанар сорогох спе. циалиһын. Онон Чуралчы оройуонутар сылдыһык сүрүн хайысхатынан өйө сыһыалаһын хайдах тэ. рийбиттарын көрүү бу. лар. Уонна таарыа кэлэр үөрэх дьытыгар балэм. Һини үлэ. ыттылыгытын кытта билистим. Табылар буоллаһына, кырата 10 оскуоланы көрүм дин санаабытым да, массына көстөн биэрбэккэ 6 эрө оскуола сыраттым ди. ректордарын кытта көрсөн кэпсэтиим.

Ыам айын бүтүүтэ рес. публика правительствотын «Олорор сайынгы үлэлэ. рин, сыһыалаһынын тэри. Һиниэ утатытылыбат дьа. балдар» уурааҕа тахсан турар. Ити уураах сү. пүнэи манна хаһык да дьаһал ыһаалыбатах эбит, холутаан кэлбүтэ дьаһ. лэр. Уураахха олобуран үөрэх министрствота би. ринээс таһаарыта. Ко. миссия тарилтан уураах туолуутун хонтуруоллуох. таах ээ. Онук комиссия эмиэ тэриллэбэтэх эбит. Бу уураах тахсыахтааһын тутуһан бары оройуонна. га эрдэттэн селекторынан

ыаларын сирдэрин-уотта. рын кытары үөрэнээччи. лэр үлэһит уонна сы. Һыанар киһисирин тэрин. лэрин туһугар үөрэх тэ. рилтэлэрин балансалары. тар босхо биэрэргэ» дьон. ыбыллар. Манна сылдыһ. нэрдөххө урут үлэһит лааһырдар үлэһиниэ и. нистэр, оттон сирдэри тү. гэттибиттэр. Хаһаайысты. билар байлара оттоору оболору чугаһаппиттар, үлэлэтэ сатаабаттар. Арай Хайахсына орлолортон сир. дэрин былдыһып санаалара суох олороллор. уонтан тахса өйө онко үлэһи. аах. Хатылы бизатыгар улахан дьон сирлиһчэ үктэнэллэр. Дьэриһиһэлэ. ргэ мүн ортоо илэһи сыл. дыр өйө элбэх.

Үөрэх салаатын уонна хаһаайыстыба салаааччы. ларын сорукутара, дьэнт. Һи, биэр—өһөн үлэһэ. сыйыарына, чугаһатын. Оһону үлэһэ сатаан и. нистэ буолдаххытына тыа хаһаайыстыбата хаһаи сайдыы. Быйыл прав. ительствэ өйө сыһыаланан тарийһиң аһаауолгэ дьон 1 мөл. солкуобайы көрдө. Маннан көмө аан ма. Һыи оноруулаһа. Ити ры. нок усулуобуйатыгар өйө. лөр үлэһит, сыһыанар ионннэрэ аһыллан хаал. баттарын туһугар. Ону ка олорорбут хомолто.

Кэпсэттэ

В. НИКИФОРОВ.

КЭСКИЛЛЭХ ТУТУУГА

Чуралчы орто оскуола. тын баар суох сорогох «Ритм» үлэ лааһыгар быйыл сайын IX—X кы. лаастары үөрэнн бүтэрбит 21 өйө сыратта. Оһолор Эмэки үрэххэ балакканан түһөн сытан, «Мугудай» сылгы заводун Тэһидөөү отделениегар 3 км ус. талаах бүтэни кылгас кэм ийигэр тутан биэрдиһэр.

Лааһыга VII—VIII кы. лаастартан ыла күрүө ту. тууттар бускут-хаһыт оболор элбэхтэр. Санаа Макарова, Люба Месин. кова, Коля Романов, Же. ни Егоров курдук үлэһит оболор үлэ тэһинээхтик барбытыгар улахан өйө. лөөхтөр. Лааһыг началь. өйдөөбөккө ситэ туһамма.

нита учуутал А. А. Сер. теев хаһаайыстыба салал. татын өртүттөн сөптөөх көмө оноруллубутун ту. Һунан аһынан бэлэстип. Урунну дьыллары суох. таппат курдук аһыан. үөлүнөн босхо хааччыды. лар. ДТ-75 трактор сир. дьилэлэрин, ба. даналарын тыаттан состорон биэрдэ.

«СО» корп.

Оройуон колхозтарын хоту көһөрүү 50 сылыгар

ЫАРАХАТТАРЫ ОҕО САНЫЫБЫТЫГАР СУКПУПТУТ

(Салгыта, Ийини хаһыат 89 №-рин көр).

Балык заводтар тин. Һиһитигэр балаан ыһын иккис аһара быһылааһа, иккис аһара быһылааһа, хаар кыадамыһа, тыл. луус бөдө ээ. Икки өртү. нэн наара проиһоох ор. тоутар буочуна быһаһаа оһөтөөх балааннаа олох. тоотулар. Дууһаа 1 ки. лэ гөрөх. 250 г ийиһиэ биэрдиһэр. Нөүгө кү. Һүт. тэн олоруохтаах бараах. тарбытын тутууга туру. нубут. Бастаан 1 м ди. риннээх умуһах хастыбыт, тэһ кумады баһан сыра бөһөнү көрдүбүт. Бий. Һиниттэн ийэм мин, Ан. Һиса эрэ үлэһитбит. Ара. быт — ыһааччы-кэрдэ. ччи, сүбэһинит. Ый аһара сирдөнөн олорор сирдэ. нитбит. арабыт буочука ыһара оһөх туруорда. Аны. Һыһынгы маһы бэлэм. нээһин буолла. Өрүс кы. быта Хоту салаааччыта.

тыһытын кэрийэн уу аҕал. ыт мастарын хомуйан төбөлөрүн холбоу хороҕу туруорабыт. Дьэһи уоту онотуута баладан-алтын. ны ыһар аһыттарга. Дьон сылаас сирин булан санаалара көтөүлүбүт.

БАСТАКЫ СЫЛ

Колхоз оһөтөөү пред. седатела Н. М. Миронов үөрэһэ суоһа, ийиһин «М. Н. М.» дьон эрэ илик баттыһа. Чуралчыга ар. дэһиэ колхозугар си. билиһиэ ферматын тэри. Һи үрдүк төрүөү, өлгөм эи ыһан стахановец буол. бута. 40-с сылларга Саха АССР Верховнай Советы. гар депутатынан талытты.

ра барыта нууччалар эти. лэр. Николай Михайлович наар тылбаасчыттаах буол. лар. Кипи колхозугар суу. да аһатан, дьонун үлэһэ. хазнаһа аттаран туруоран эһин нуорма ыһан дьонун хоргууууттан быһаабыта дьон дьон-сэргэтэ махта. нар кийлэрэ. Дьон аһи. ра бастаары Һыһааһыта ыаллартан оһолор. Дьах. тары ыһан маһаһыһыт батыһыһанан тийэрэ, тэ. лэһарыһыттын калэкйдэ. ин депутаттын аһаһоһун ыһааһа продавецтарга этэн балык заводун са. лалатыгар тийэрэһи эһин бурдун. гөрөх ыһара Со. тору-сотору завод дирек. тора Аноһиниһа, рыбкооп председатела Шарытга тийиһи колхозун оһолорун

туһунан кэпсэтэрэ. Мин аһаһи-сиз сайынгы му. Һ. иһиэхэ үгүстүк тылбаас. чыт буолбүтүм. Тылбаас. чыт саһарыһи иһиниэ урут туһан саһараһа. Ыһирдэ өйө маһаһыһытыгар ба. лыммаһа тийиһи врачка: «Рог, труба болит».—дизе эи оһөт кэбиситэ. Мин. Һин быһаһыһын саһараһын солөһө суох дьону тарда. Һын дьон сэмэллнрэ. Са. тиниһиэ аһаһа ыһага илик ыһан, үөрэтэр дьону булан балыктааһынга ту. руорбута да, муус халы. Һаан хаалан, үлэ ыһаан сыһарыйбата. Ол иһин дьонун бэрэһиниэ талыһы. Һыг, тутууга мас эрбэ. Һиниһэр, курууска, муһа илик талыһыгар кэпсэ. тийиһи үлэлэтэ ыһтан ийэ. рэ, онон сир нуорма ыһан

чаастан иһиһа 10-11 чаас. Һа дьэри түүспүтүнэн дь. риг ууну кэһэрбит. Мин эрдин эрдэрим уонна ба. чимэ тардыһарым. Бары балык дьон саныһа иһэр быһаах, төбөтүгэр бий. Һиһи иһа бьаһар суо. лахтаах маһаах эбөтөр муһа хаастаах этибит.

БАЛЫК ВУЛДА

Колхоз 1943 сыл са. Һыһыттан балык булдулар дьэ дьыһыһаһын туру. мута, икки биригээдэ баа. ра, Нестеров Афанасий Иванович уонна Лазарев Тимофей Иванович бири. гэдьирданиһлэрэ. Балык. таах буолуо дьаһит уос. тэригитигэр балааннаан олорорбүт. Бийиһи Мари. наһын Лазарев биригээ. дэтиһэр баарбыт 250-380 м усталаах дьал муһаһан 3-түү—4-түү тоһаа уй. Һах кунгаһыһын балык. тыһыбыт. Сарсыарда 5-6

Нуорма балык дьон. Һэргэн аһаһыһыттан кө. рөһ 1-3 буолара, ону миниптаһа ыһаарыһаан сирбит.

Т. КОНОНОВА, педагогическай үлэ. Һе. тэрана, ССРС нуруотун үөрэһиритин туһуһа.

В. Зинин фотота.
(ИТАР—ССТА)

